

Notiser

Hur ska självrefererande satser översättas?

Det är välkänt att självrefererande satser, så som ”denna sats är falsk”, ställer till med problem för logiker. Mindre känt är att de också ställer till med problem för översättare.¹ Betrakta till exempel följande sats:

(S) Detta är en sats på svenska.

Det verkar uppenbart och icke-paradoxalt att (S) är sann. Men hur ska (S) översättas till engelska? Eftersom svenska på engelska heter ”Swedish” är en naturlig tanke att (S) ska översättas så här:

(S*) This is a sentence in Swedish.

Men det verkar uppenbart att (S*) är falsk – (S*) är ju en sats på engelska snarare än svenska. Så kanske måste vi överge den välkända principen att sats A kan översättas till sats B endast om A och B har samma sanningsvärde.

1. Detta noteras av Roy A. Sorensen, ”Yablo’s Paradox and Kindred Infinite Liars”, *Mind* 107 (1998), nr 1: 137–55.

Medarbetare i detta nummer av *Filosofisk tidskrift*: *Lars Bergström* är professor emeritus i praktisk filosofi vid Stockholms universitet, *David Brax* är doktor i praktisk filosofi och senior utredare vid Nationella sekretariatet för genusforskning vid Göteborgs universitet, *Ingvar Johansson* är professor emeritus i filosofi vid Umeå universitet, *Anna-Sofia Maurin* är professor i teoretisk filosofi vid Göteborgs universitet, *Ingmar Persson* är professor emeritus i praktisk filosofi vid Göteborgs universitet, *Marco Tiozzo* är adjungerad universitetslektor i praktisk filosofi vid Göteborgs universitet, *Olle Torpman* är docent i praktisk filosofi och forskare i klimatetik vid Institutet för framtidsstudier, *Torbjörn Tännsjö* är professor emeritus i praktisk filosofi vid Stockholms universitet och *Rut Vinterkvist* är masterstudent i filosofi vid Umeå universitet.